

Indeks potrošačkih cijena

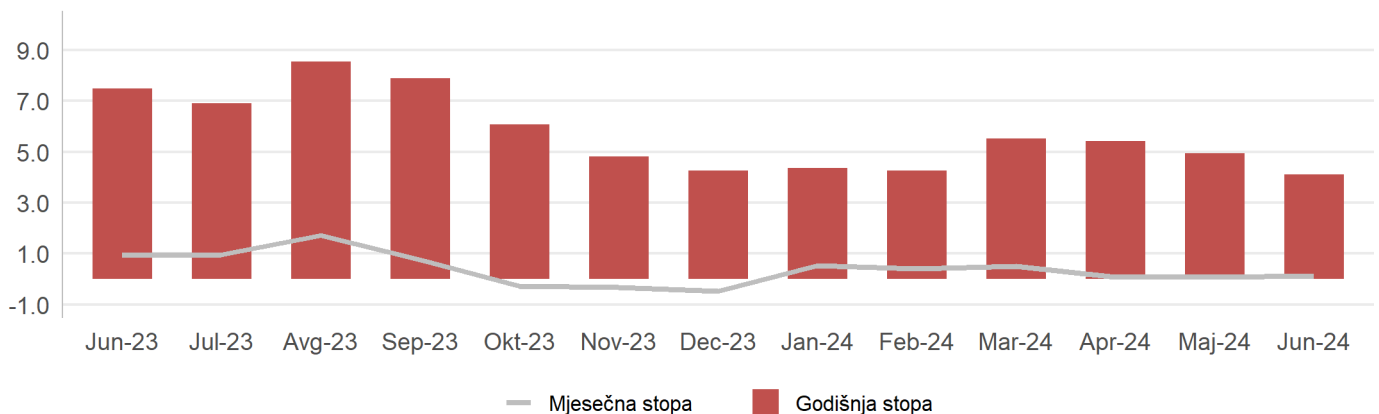
Jun 2024.

Cijene proizvoda i usluga lične potrošnje, mjerene indeksom potrošačkih cijena, u junu 2024. godine u odnosu na maj 2024. godine u prosjeku su više za 0,1%. Potrošačke cijene u junu 2024. u odnosu na isti mjesec prethodne godine, u prosjeku su više za 4,1%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena u grupama: usluge smještaja; voće; meso; mlijeko, sir i jaja; vazdušni prevoz putnika; kafa, čaj i kakao; mineralna voda, bezalkoholna pića, sokovi od voća i povrća; ulja i masti. Potrošačke cijene u periodu januar-jun 2024. godine, u poređenju sa istim periodom prethodne godine, u prosjeku su više za 4,8%.

Posmatrano po glavnim grupama proizvoda i usluga prema namjeni potrošnje, u junu 2024. godine u odnosu na prethodni mjesec, zabilježen je rast u grupama: Restorani i hoteli (3,6%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (0,9%); Ostala dobra i usluge (0,9%); Zdravlje (0,5%); Alkoholna pića i duvan (0,2%); Hrana i bezalkoholna pića (0,1%); Rekreacija i kultura (0,1%), dok je pad cijena zabilježen u grupama: Odjeća i obuća (-1,7%); Prevoz (-0,7%); Komunikacije (-0,1%).

Cijene ostalih proizvoda i usluga nijesu se bitnije mijenjale.

Grafik 1. Godišnje i mjesečne stope inflacije (CPI), u %

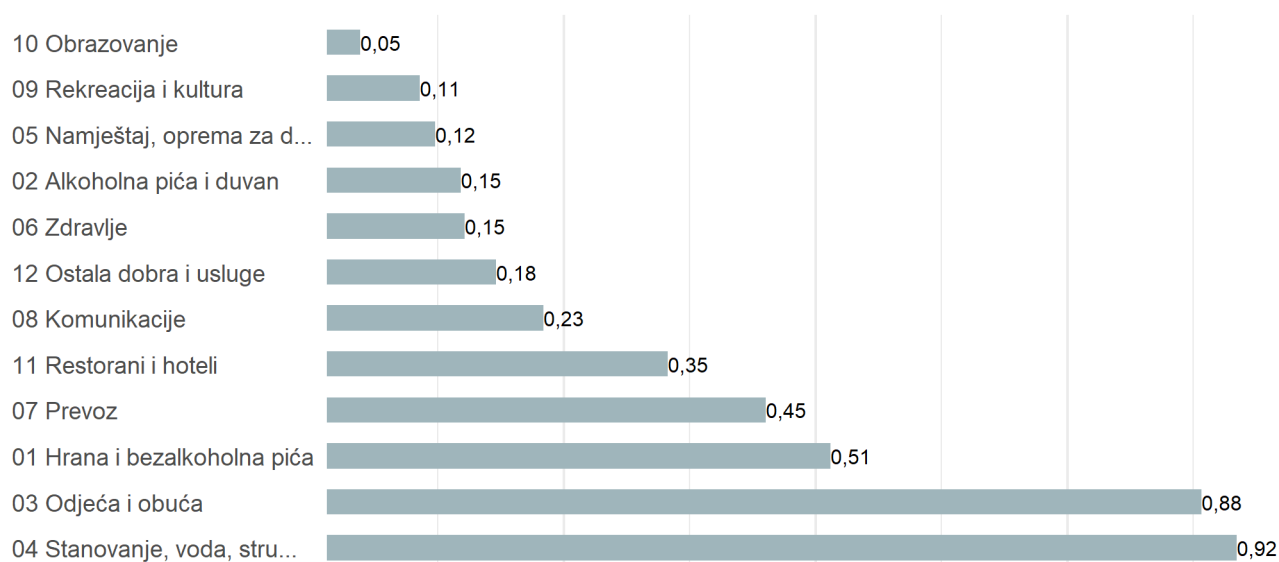

Tabela 1. Inflacija mjerena indeksima potrošačkih cijena (CPI)

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec
Godišnja stopa inflacije												
2023	16,2	15,1	10,5	8,6	8,4	7,5	6,9	8,6	7,9	6,1	4,8	4,3
2024	4,4	4,3	5,5	5,4	4,9	4,1						
Mjesečna stopa inflacije												
2023	0,4	0,5	-0,7	0,2	0,5	0,9	1,0	1,7	0,8	-0,3	-0,3	-0,5
2024	0,5	0,4	0,5	0,1	0,1	0,1						

Tabela 2. Stope inflacije mjerene indeksima potrošačkih cijena, u %¹

Naziv	Ponderi ‰	Jun-24 Ø2023	Jun-24 Maj-24	Jun-24 Jun-23	Jun-24 Dec-23	Jan-Jun 2024 Jan-Jun 2023
00 Ukupno	1 000,0	3,3	0,1	4,1	1,7	4,8
01 Hrana i bezalkoholna pića	360,6	1,3	0,1	1,4	1,6	2,3
02 Alkoholna pića i duvan	39,1	2,8	0,2	3,9	1,4	4,1
03 Odjeća i obuća	76,8	9,0	-1,7	10,9	-0,7	12,1
04 Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	141,5	5,0	0,0	6,7	1,9	6,9
05 Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana	44,2	2,7	0,9	2,7	2,0	3,8
06 Zdravlje	38,4	3,4	0,5	3,9	1,0	4,9
07 Prevoz	112,6	1,2	-0,7	3,9	1,7	3,3
08 Komunikacije	42,5	5,2	-0,1	5,3	5,3	3,7
09 Rekreacija i kultura	30,2	3,6	0,1	3,5	2,0	4,3
10 Obrazovanje	17,7	1,8	0,0	2,7	0,0	2,7
11 Restorani i hoteli	52,5	8,2	3,6	6,8	4,2	11,7
12 Ostala dobra i usluge	43,8	3,1	0,9	4,3	1,5	4,6

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u procentnim poenima), jun 2024.

¹ Detaljniji podaci o indeksima potrošačkih cijena su dostupni na sljedećem linku: [Podaci](#)

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, jun 2024.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi %	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
1120	Usluge smještaja	20,4	8,0	0,16
0116	Voće	16,4	7,9	0,14
0112	Meso	86,5	0,8	0,07
0114	Mlijeko, sir i jaja	92,1	0,7	0,06
0733	Vazdušni prevoz putnika	3,7	9,7	0,04
0121	Kafa, čaj i kakao	6,7	4,8	0,03
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, sokovi od voća i povrća	9,4	3,5	0,03
0115	Ulja i masti	15,8	2,0	0,03
0321	Cipele i ostala obuća	29,3	-0,5	-0,02
0312	Odjeća	46,7	-2,4	-0,11
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	61,4	-2,8	-0,17
0117	Povrće	40,0	-10,3	-0,41

Tabela 4. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, jun 2024.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi %	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0454	Čvrsta goriva	44,1	13,0	0,52
0321	Cipele i ostala obuća	29,3	12,7	0,44
0112	Meso	86,5	5,0	0,44
0312	Odjeća	46,7	9,5	0,43
0114	Mlijeko, sir i jaja	92,1	3,8	0,33
1111	Restorani, kafei i slično	32,1	10,3	0,29
0830	Telefonske i telefaks usluge	38,2	5,0	0,19
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	61,4	2,6	0,17
0451	Električna energija	51,6	2,9	0,15
0723	Održavanje i popravka vozila	13,6	9,7	0,13
0220	Duvan	25,3	4,5	0,11
0118	Šećer, džem, med, čokolada i slatkiši	17,2	6,5	0,11
0411	Stvarne rente koje plaćaju stanari za primarno boravište	17,6	7,0	0,11
0960	Paket aranžmani	4,3	-0,3	0,00
0111	Hljeb i žitarice	59,6	0,0	0,00
0820	Telefonska i telefaks oprema	3,8	-1,2	0,00
0211	Žestoka alkoholna pića	6,5	-0,7	0,00
0443	Kanalizacija	1,7	-2,8	0,00
0117	Povrće	40,0	-13,2	-0,56

Tabela 5. Inflacija mjerena Harmonizovanim indeksom potrošačkih cijena (HICP)²

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec
Godišnja stopa inflacije												
2023	14,8	13,9	10,3	8,6	8,4	8,2	7,8	9,1	8,2	6,6	5,5	4,9
2024	5,0	4,9	6,0	5,8	5,1	3,9						
Mjesečna stopa inflacije												
2023	0,3	0,5	-0,5	0,4	0,8	1,6	1,7	1,7	0,0	-0,7	-0,5	-0,4
2024	0,5	0,4	0,5	0,2	0,2	0,4						

² Detaljniji podaci o harmonizovanom indeksu potrošačkih cijena su dostupni na sljedećem linku: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su jedan od najvažnijih makroekonomskih indikatora i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao zvanična mjera inflacije u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda i usluga se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data grupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu.

Mjesečna stopa inflacije predstavlja promjenu cijena u tekućem mjesecu u odnosu na prethodni mjesec, u %.

Godišnja stopa inflacije predstavlja promjenu cijena u tekućem mjesecu u odnosu na isti mjesec prethodne godine, u %.

Dok se indeks potrošačkih cijena najčešće primjenjuje kao opšta mjera inflacije u nacionalnim okvirima, harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HICP) predstavlja uporedivu mjeru inflacije sa zemljama Evropske unije.

Osnovne razlike između CPI-a i HICP-a se ogledaju u sljedećem:

Namjena: CPI se koristi za mjerenje inflacije u zemlji, dok se HICP koristi za mjerenje inflacije u EU.

Obuhvat: CPI obuhvata finalnu potrošnju rezidentnog stanovništva kako u zemlji, tako i u inostranstvu. HICP obuhvata finalnu potrošnju stanovništva, kako rezidenata tako i nerezidenata u zemlji.

Ponderi: U skladu sa razlikama u obuhvatu razlikuju se i ponderi. Polazna osnova je ista, finalna potrošnja stanovništva, pri čemu se razlikuju koncepti. Za nacionalni CPI koristi se nacionalni koncept, dok se za obračun HICP-a koristi domaći koncept. Glavni izvor podataka za izradu ponderacione strukture HICP-a na višim nivoima agregacije predstavljaju podaci Nacionalnih računa, a za niže nivoe agregacije koriste se podaci Ankete o potrošnji domaćinstava, koja je ujedno glavni izvor podataka za izradu ponderacione strukture CPI-a.

Klasifikacija: Za oba indeksa se koristi ECOICOP klasifikacija (Evropska klasifikacija individualne potrošnje prema namjeni).

Lista proizvoda i usluga: Koristi se ista lista proizvoda i usluga.

Metod obračuna: Laspijerov tip indeksa se koristi za obračun oba indeksa.

Podaci se publikuju shodno [Kalendaru objavljivanja statističkih podataka](#).

Prilikom korišćenja podataka navesti: „Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Indeks potrošačkih cijena](#)